

GLAZBENA ŠKOLA - ŠKOLA PO MJERI UČENIKA

Individualizirani pristupi u nastavi glazbe

Gorana Vidnjević Fabijanić, prof. savjetnica / Glazbena škola Vatroslava Lisinskog Zagreb

Međuzupanijski stručni skup za voditelje ŽSV-a umjetničkih škola Republike Hrvatske / Zagreb, 22. veljače 2024.

I. RAZLOZI ZA INDIVIDUALIZIRANE PRISTUPE

- * Individualni rad vs individualizirani rad**
- * Specifičnosti svladavanja glazbenih vještina**
 - * Crtica iz povijesti glazbenog obrazovanja**
- * Masovnost glazbenih škola**
- * Škola po mjeri učenika**

II. PEDAGOŠKA ISKUSTVA, IZAZOVI i PRIMJERI IZ PRAKSE

INDIVIDUALNI RAD

samostalan rad UČENIKA

učenik svira

učenik samostalno

- piše zadatke iz teorije glazbe
- zapisuje diktat
- pjeva primjer *A vista*

INDIVIDUALIZIRANI RAD

pristup NASTAVNIKA prema svakom učeniku

priprema se na različite postupke:
koji dodatno rastvaraju prednim
ishodima SVAKOG učenika

prilagođeni rad s učenicima

pristupa različiti u:

izvediviji poželjanja sadržaja
SVAKODNEVNOM RADU sadržaja
SVIM UČENICIMA koji zatrebaju
takav vid rada u nekom trenutku

ZAŠTO INDIVIDUALIZIRATI NASTAVU?

**SPECIFIČNOSTI
SVLADAVANJA
GLAZBENIH
VJEŠTINA**

**MASOVNOST
GLAZBENIH
ŠKOLA**

**ŠKOLA
PO MJERI
UČENIKA**

I. SVLADAVANJE GLAZBENIH VJEŠTINA

NASTAVA INSTRUMENATA

- * brzina svladavanja gradiva
- * čistoća tehnike / finoća tona

SVLADAVANJE GLAZBENIH VJEŠTINA

NASTAVA SOLFEGGIA

- * **svako zaostajanje** u odnosu na grupu **vodi u poteškoće** u svladavanju svakog sljedećeg sadržaja

Za svladavanje glazbenih vještina u GRUPI uvjet je **HOMOGENOST** razrednih grupa

POŽELJNO

- * **podjednaka dob učenika**
- * **slična razina predznanja**

- * **slične ulazne sposobnosti**

- * **isti interes i motivacija**

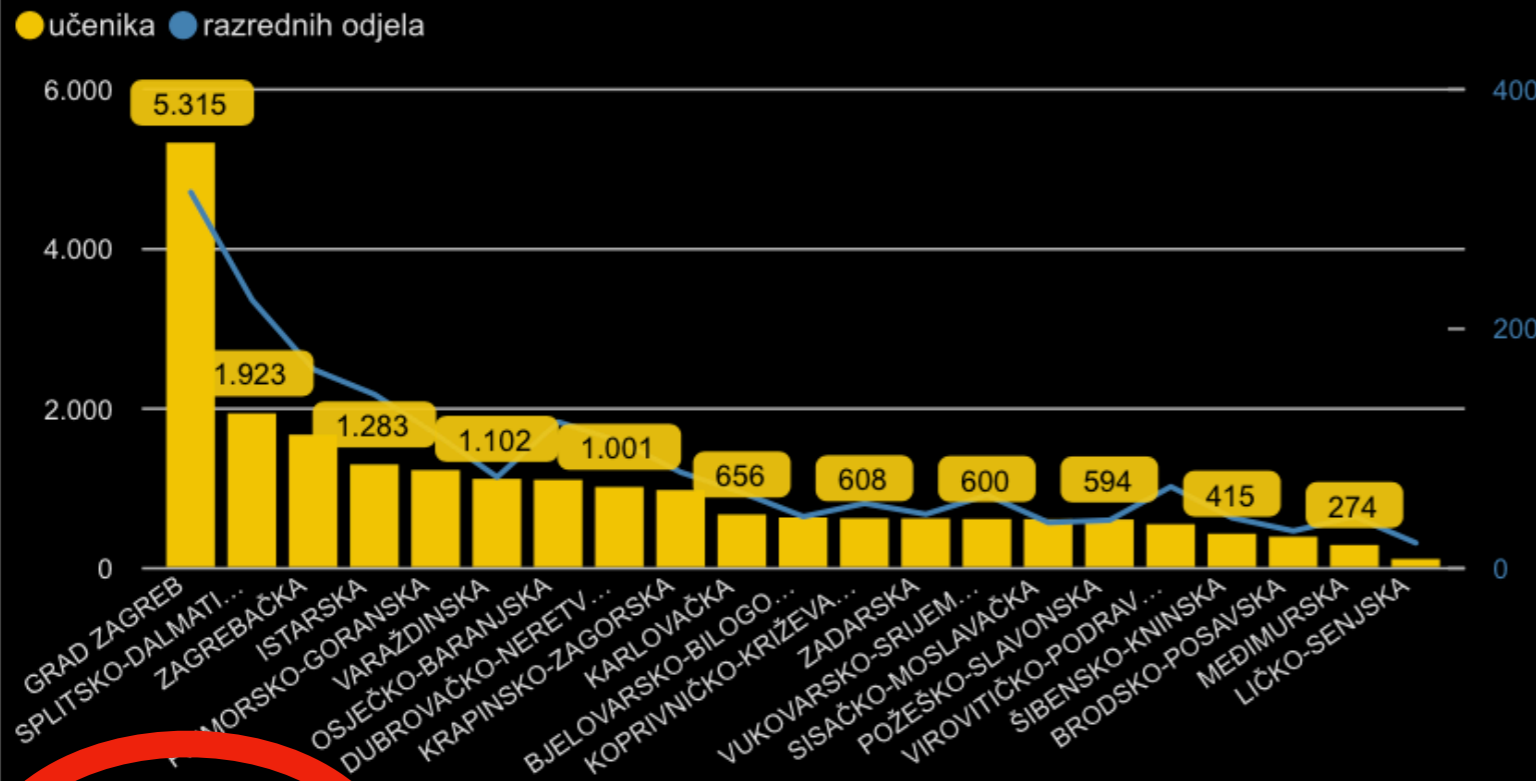
U PRAKSI

- * **raspon unutar 5-6 godina**
- * **premještanje iz grupe u grupu**
- * **“rupe u znanju i vještinama”**

- * **izvanredno nadareni**
- * **učenici prosječnih rezultata**
- * **učenici s teškoćama**

- * **zašto ide u glazbenu školu**
- * **ide / ne ide na studij glazbe**

Broj učenika po županiji

21.527

učenika

115

ustanova

1.873

odjela

Osnovna škola

Srednja škola

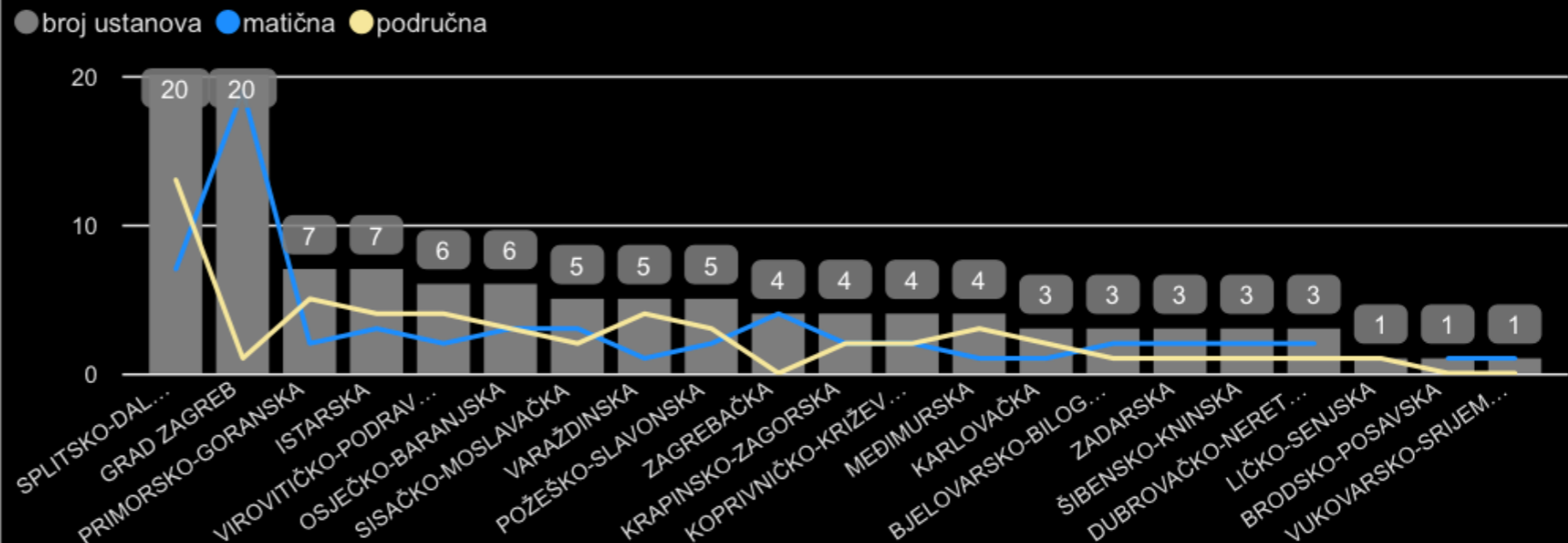
Redovna

Glazbena/plesna

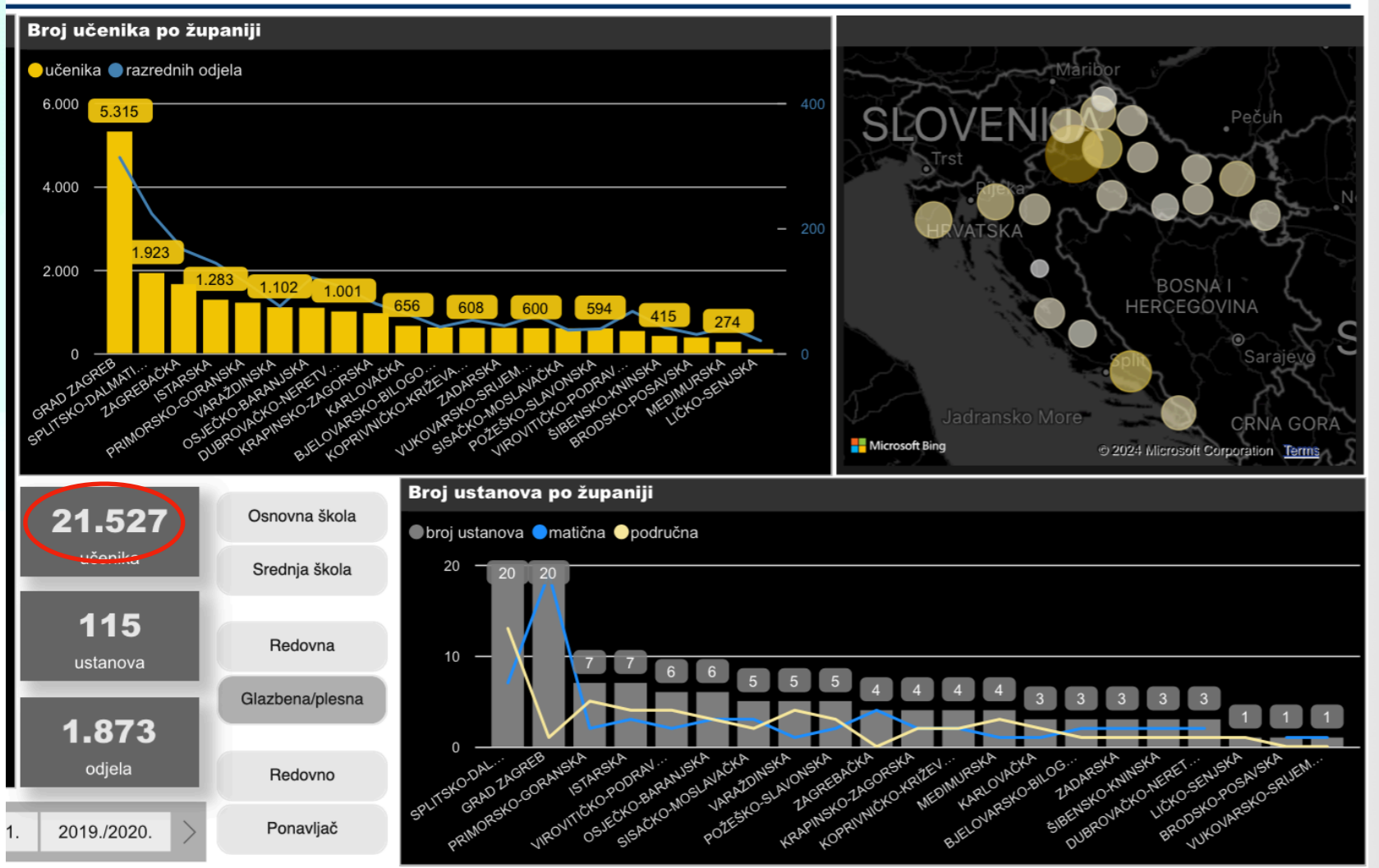
Redovno

Ponavljač

Broj ustanova po županiji

1. 2019./2020. >

**UČENICI
RAZLIČITIH:**

SPOSOBNOSTI

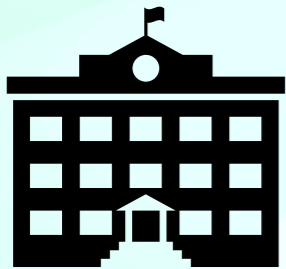
MOTIVACIJE

POSTIGNUĆA

OSOBNOSTI

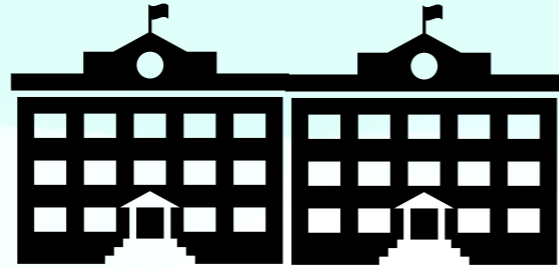
...CRTICA IZ POVIJESTI GLAZBENOG ŠKOLSTVA

1829.

Škola
HGZ-a

1921. - 1950.

konzervatorij
(akademija)

1951.

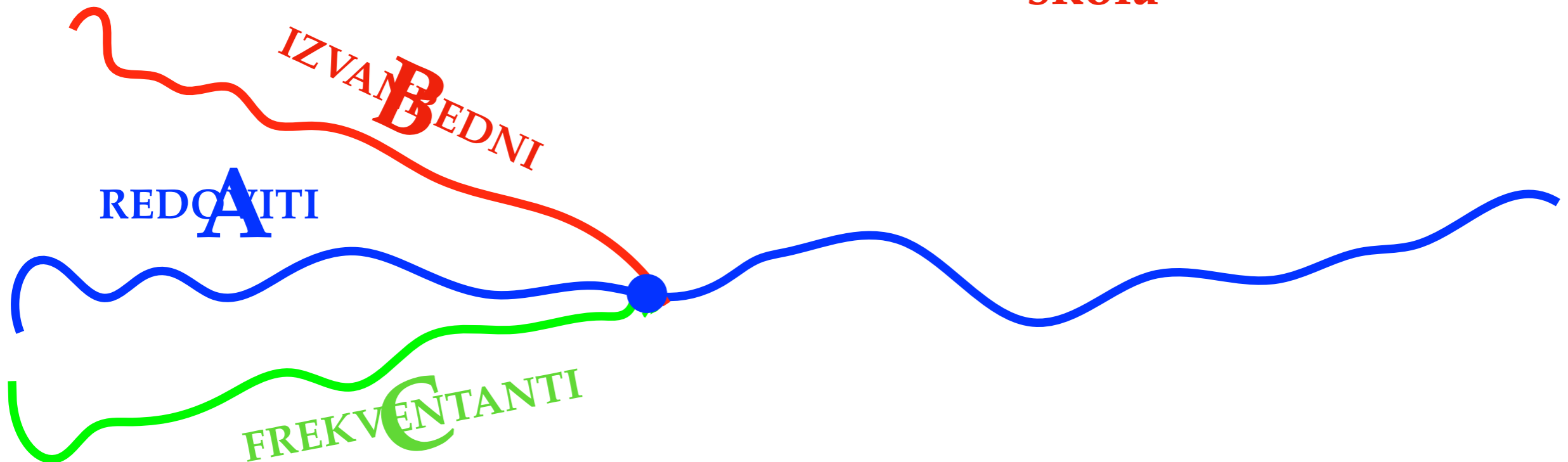

Državna
muzička
škola

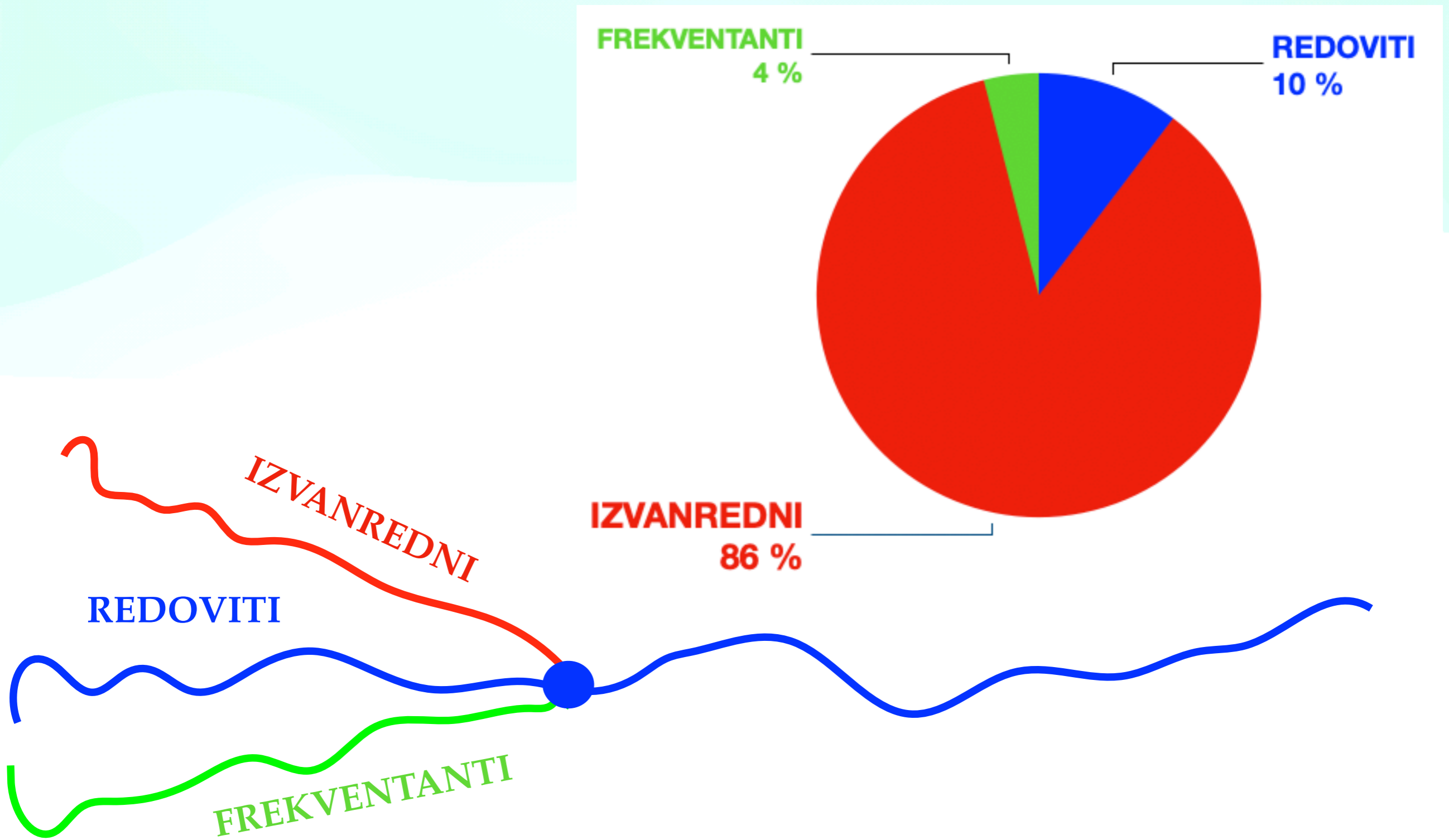
2024.

GŠ
Vatroslava
Lisinskog

CRTICA IZ POVIJESTI GLAZBENOG ŠKOLSTVA

CRTICA IZ POVIJESTI GLAZBENOG ŠKOLSTVA

10 %

REDOVITI

instrument/pjevanje

SVI teorijski premeti

klavir obl.

općeobraz. predmeti

GLAZBENO USMJERENJE

86 %

IZVANREDNI

instrument/pjevanje

teorija glazbe

(teor. predmeti
po izboru)

**GIMNAZIJE
STRUKOVNE ŠKOLE**

4 %

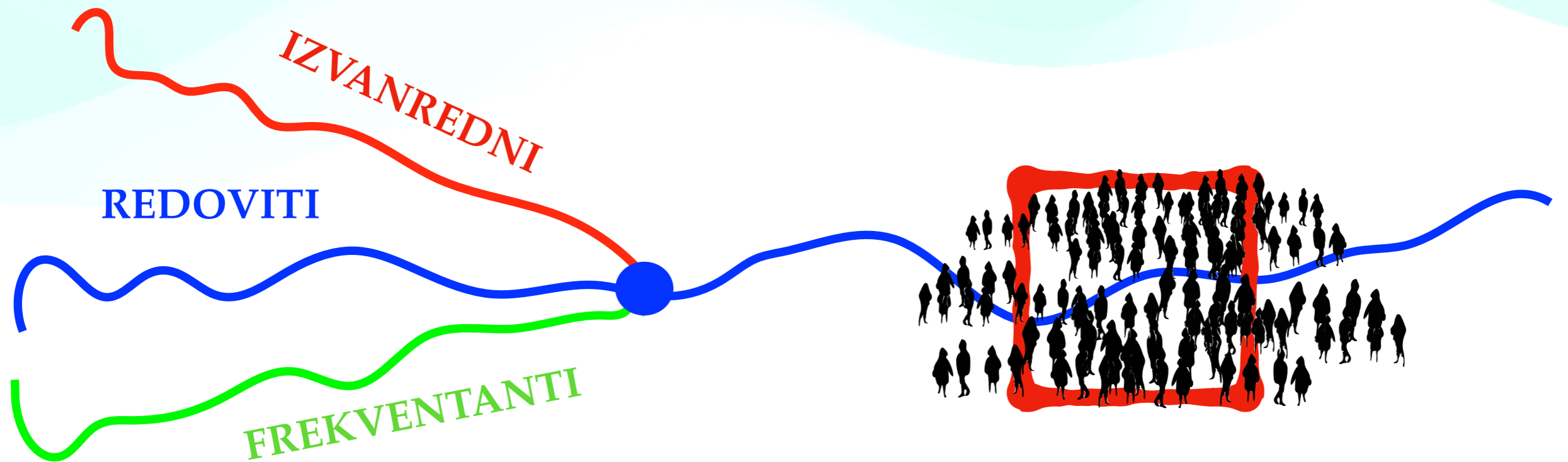
FREKVENTANTI

instrument/pjevanje

SVIRANJE IZ HOBIJA

CRTICA IZ POVIJESTI GLAZBENOG ŠKOLSTVA

“ŠKOLA PO MJERI UČENIKA”

- ☑ poštuje **dob** učenika
- ☑ poštuje **različito** tempo usvajanja gradiva
- ☑ poštuje **različite** stilove učenja učenika
- ☑ osigurava **pomoć** u učenju
- ☑ poštuje **različite** osobnosti učenika
- ☑ težište je na **procesu** učenja, a ne na rezultatima
- ☑ motivira, ohrabruje, zabavna je

PLAN I PROGRAM

propisano gradivo

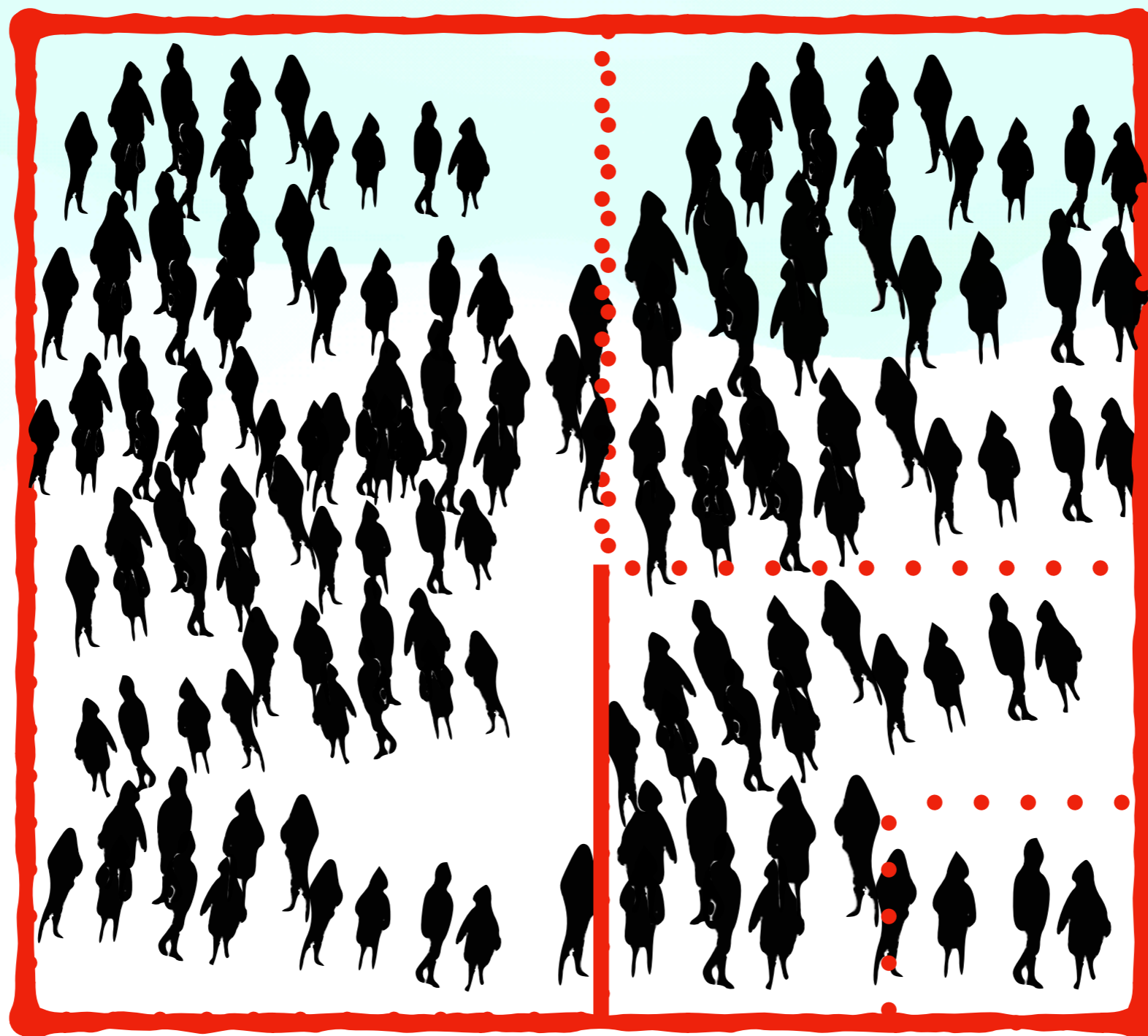
ispitni program

vremenik

sustav ocjena

SPORT

D
rekreativni

C
obavezni

B
slobodni

A
apsolutni

Postotak učenika s teškoćama u razvoju po razredima

2023./2024.

2022./2023.

2021./2022.

2020./2021.

2019./2020.

Osnovna škola

Srednja škola

Redovna

Glazbena/ples...

Redovno

Ponavljač

Ukupan broj učenika s teškoćama u razvoju

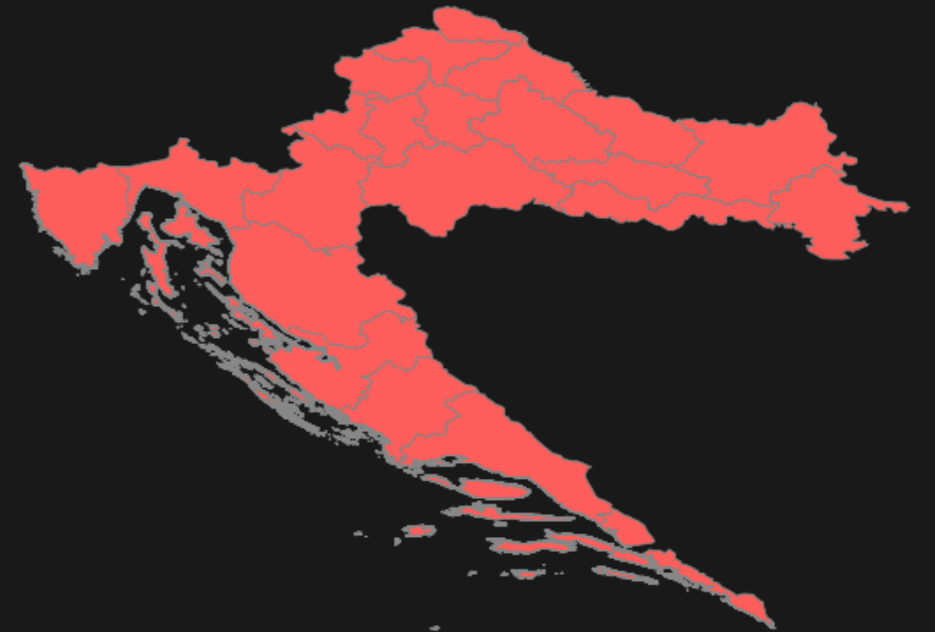

Program

Sve

TES programi

Sve

Redoviti program uz individualizirani pristup
8. razred osnovne škole (a)

Redoviti program uz individualizirani pristup
7. razred osnovne škole (a)

Redoviti program uz individualizirani pristup
6. razred osnovne škole (a)

Redoviti program uz individualizirani pristup
5. razred osnovne škole (a)

Redoviti program uz individualizirani pristup
4. razred osnovne škole (a)

Redoviti program uz individualizirani pristup
3. razred osnovne škole (a)

Osnovna škola - redovni program
2. razred osnovne škole (a)

Osnovna škola - članak 4 / prilagođeni program
8. razred osnovne škole (A)

Osnovna škola - članak 4 / prilagođeni program
7. razred osnovne škole (A)

Osnovna škola - članak 4 / prilagođeni program
6. razred osnovne škole (A)

Osnovna škola - članak 4 / prilagođeni program
5. razred osnovne škole (A)

Redoviti program uz prilagodbu
8. razred osnovne škole (B)

Redoviti program uz prilagodbu
7. razred osnovne škole (B)

Redoviti program uz individualizirani pristup
6. razred osnovne škole (B)

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20)(u daljnjem tekstu: Zakon) **učenici s teškoćama** su (članak 65.):

1. **učenici s teškoćama u razvoju,**
2. **učenici s teškoćama u učenju, problemima u ponašanju i emocionalnim problemima,**
3. **učenici s teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima.**

Disleksija
Diskalkulija
Disgrafija
Poteškoće u slušnom
i vidnom
procesuiranju
Poremećaj
hiperaktivnosti i
smanjene pažnje

Različiti oblici
ponašanja koja se
znatno razlikuju
od ponašanja
primjerenog
dobi, situaciji i
društvenim
normama.

Depresija
Anksioznost
Poremećaji u prehrani
Fobije
Ovisnosti

(4) Primjereni programi odgoja i obrazovanja učenika su:

- redoviti program uz individualizirane postupke,
- redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke,
- posebni program uz individualizirane postupke,

ZAHTJEVI S OBZIROM NA:

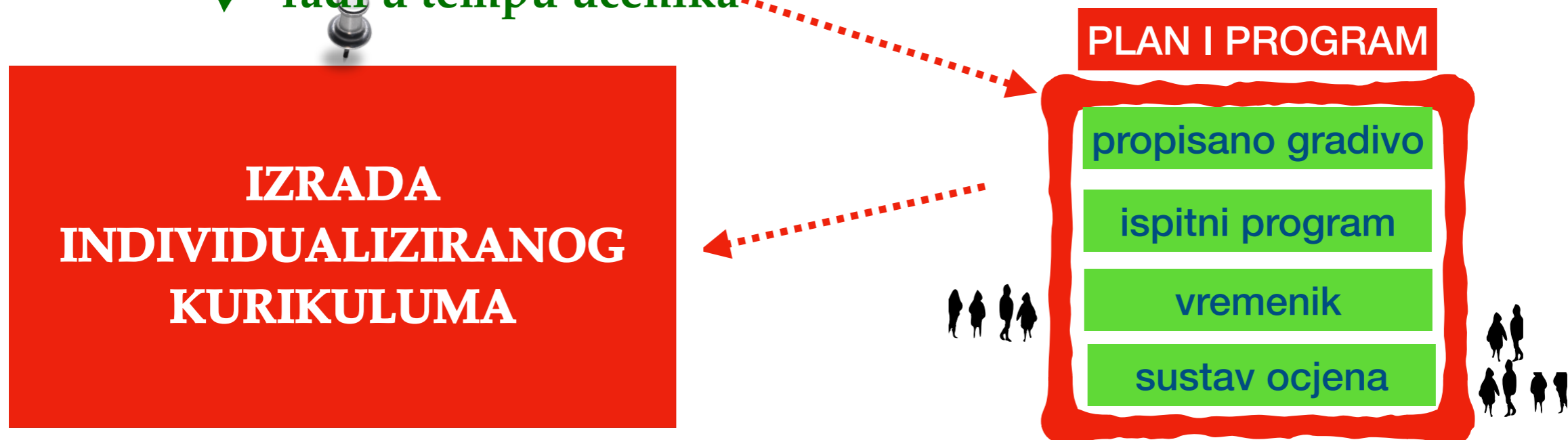
1. samostalnost učenika
2. vrijeme rada
3. način rada
4. provjeravanje znanja
5. aktivnost

Kod prilagođenog programa
sadržaj jednog
ili više predmeta
PRILAGOĐAVA SE
DJETETOVIM
MOGUĆNOSTIMA.

Neki od ovih postupaka su primjenjivi na
SVE UČENIKE
kod kojih su primjećena **ODSTUPANJA**
u svladavanju programa

ZAŠTO U GLAZBENIM ŠKOLAMA NEMA INDIVIDUALIZIRANIH KURIKULUMA?

- * nastava INSTRUMENATA je već sama po sebi INDIVIDUALIZIRANA i više-manje PRILAGOĐENA (odnosno **TAKVA BI TREBALA BITI!**)
- * pretpostavlja se da nastavnik prilagođava:
 - ✓ program rada, nastavne metode i postupke
 - ✓ radi u tempu učenika

Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika za određivanje primjerenog programa, tj. individualiziranoga kurikuluma osnovnog / srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama reguliran je i definiran **Pravilnikom o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (NN 67/14)**.

Polazište su za određivanje primjerenog oblika školovanja rezultati formativnog vrednovanja učinkovitosti procesa učenja pojedinog učenika i rezultati procjene njegovog psihofizičkog stanja.

KORACI u postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja učenika za određivanje primjerenog oblika školovanja su sljedeći:

1. Održati sjednicu razrednog vijeća na kojoj učitelji / nastavnici i stručni suradnici razmjenjuju važne informacije o odgojno-obrazovnom funkcioniranju učenika, poduzetim mjerama za njegovo unapređivanje i njihovom učinku. Zajedno ih **analiziraju i donose zaključak** o tome je li potrebno pokrenuti postupak za utvrđivanje psihofizičkog stanja učenika kako bi se odredio primjereni oblik školovanja.

2. Obaviti razgovor s roditeljima / skrbnicima učenika tijekom kojega učitelj / nastavnik / razrednik

Učenicima kod kojih su opažena odstupanja u ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda te učenicima koji su u postupku utvrđivanja primjerenog programa / kurikuluma obrazovanja, potrebno je odmah pružiti odgovarajuću odgojno-obrazovnu podršku i uvesti prilagodbe kurikuluma te individualizirane postupke radi zadovoljavanja njihovih potreba i promicanja njihove dobrobiti.

INDIVIDUALIZIRANI PRISTUP

NE MORA BITI SAMO PREMA

UČENICIMA S TEŠKOĆAMA

(ili IZUZETNO NAPREDNIM UČENICIMA) !

PEDAGOŠKA ISKUSTVA i IZAZOVI

PRIMJERI IZ PRAKSE

nastava instrumenata

1 : 1

nastava teor. gl. predmeta

1 : 12 / 1 : 15

(1 : 26)

NASTAVA INSTRUMENTA

(naglasak na individualnom radu učenika)

prema uhodanom slijedu

individualizirana

- odabir skladbe

- raščitavanje notnog teksta

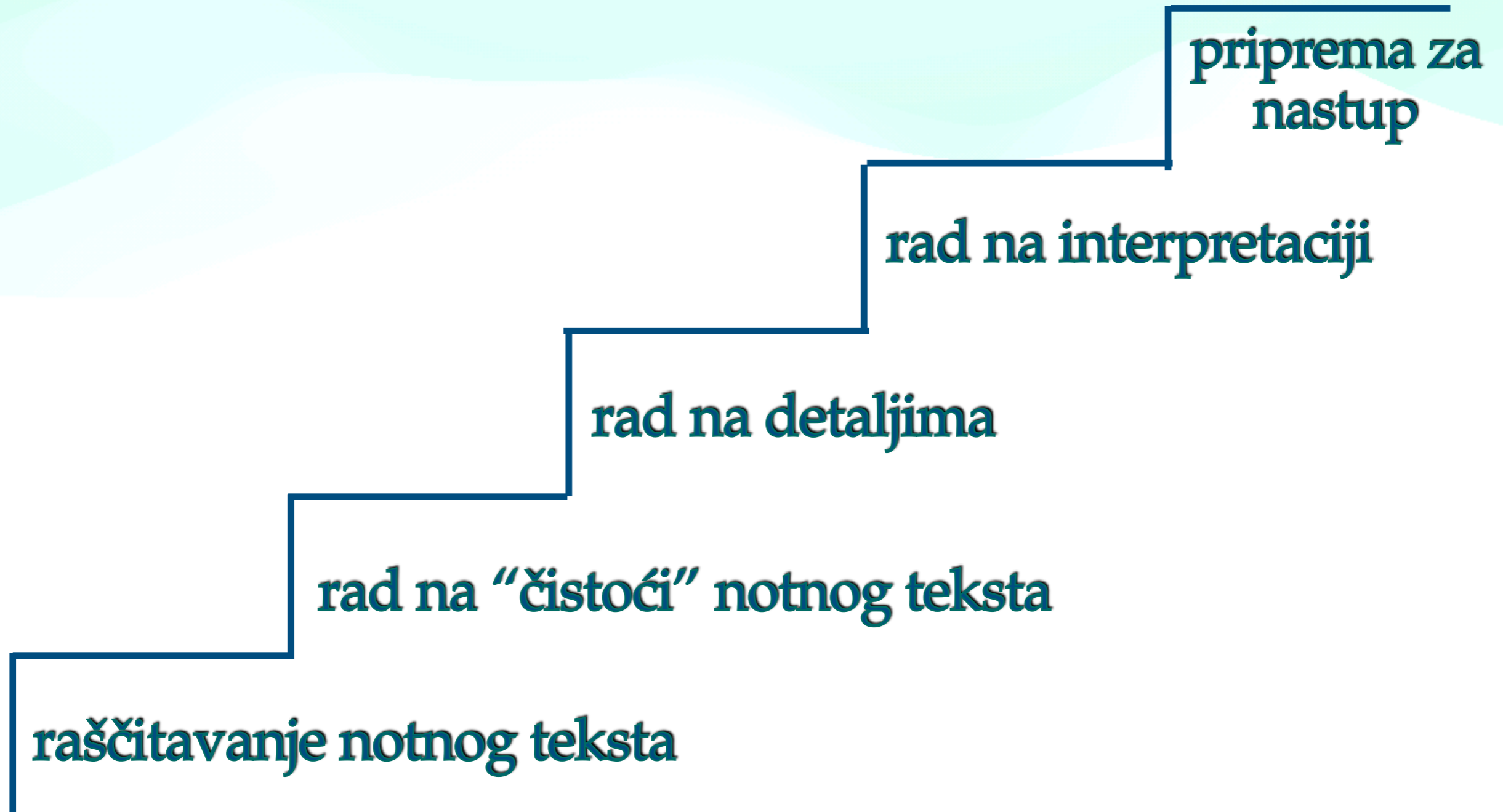
- rad na "čistoći" notnog teksta

- rad na detaljima

- rad na interpretaciji

- rad s naprednim učenicima

RAD PREMA UHODANOM SLIJEDU

RAD PREMA UHODANOM SLIJEDU

rad na interpretaciji

rad na detaljima

rad na "čistoći" notnog teksta

raščitavanje notnog teksta

SAMOSTALNO RADE

RAD PREMA UHODANOM SLIJEDU

ZAHTJEVI S OBZIROM NA:

1. samostalnost učenika
2. vrijeme rada
3. način rada
4. provjeravanje znanja
5. aktivnost

rad na
detaljima

rad na "čistoći" notnog teksta

raščitavanje notnog teksta

OSVRŠLYAČANJE DOŠILOJAKOČIJEVAŠIJA VPOŇJEJILA OJE IMA

NASTAVA INSTRUMENTA

(naglasak na individualnom radu učenika)

prema uhodanom slijedu

individualizirana

- odabir skladbe

- raščitavanje notnog teksta**
- rad na "čistoći" notnog teksta**
- rad na detaljima**
- rad na interpretaciji**
(- priprema za nastup)

- usmjerenost prema ishodima

"KAKO postići da učenik MOŽE"

SAMOSTALNO VJEŽBANJE

Nisu samostalni niti u redovnoj školi!

(JER IH SUSTAV NIJE NAUČIO - UČITI)

SAMOSTALNO VJEŽBANJE

Nisu samostalni niti u redovnoj školi!

Je li realno očekivati da SAMOSTALNO vježbaju ?

...AKO IH NE PODUČIMO KAKO SE VJEŽBA!

IZAZOVI NASTAVE TEORIJSKIH GLAZBENIH PREDMETA

- **neujednačenost znanja i vještina !!!**
- **brojnost učenika u grupi !!**
- **zahtjevi učenika s posebnim potrebama !**
- **učenici stranci (jezična barijera) !**

MOJI CILJEVI

**SPRIJEČITI
ZAOSTAJANJE
U GRADIVU
U POČETNIM
RAZREDIMA**

**POMOĆI
“ZAKRPAVATI
RUPE”
U VIŠIM
RAZREDIMA**

**PRILAGODITI
RAZINE
ISTOG ZADATKA
PREMA
SPOSOBNOSTIMA
UČENIKA**

**UČENIKE S
POSEBNIM
POTREBAMA
NASTOJATI
INTEGRIRATI**

NAČINI REALIZACIJE

**PRAĆENJE
POSTIGNUĆA
UČENIKA**

**OSMIŠLJAVANJE
NASTAVNIH
POSTUPAKA
U RAZREDU
USMJERENIH NA
POJEDINAČNOG
UČENIKA**

**OSMIŠLJAVANJE
I STVARANJE
DOPUNSKIH I
DODATNIH
MATERIJALA**

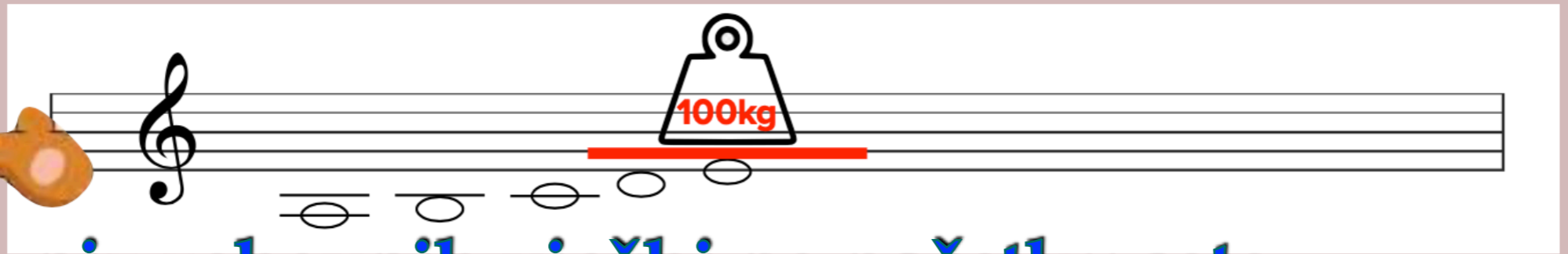
NAJČEŠĆA ODSTUPANJA U 1. osnovne

NEPOSTAVLJEN GLAS

poteškoće u GRAFOMOTORICI
(zbog dobi učenika)

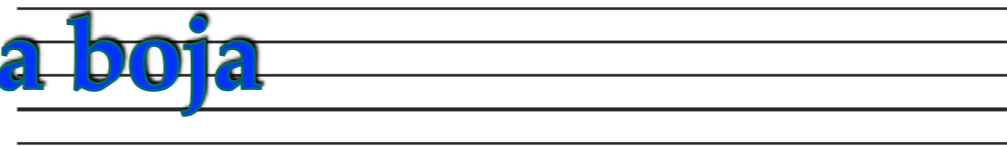
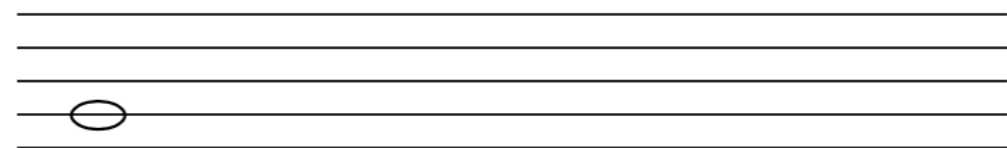
kašnjenje u svladavanju
POZNAVANJA NOTA

ZAROBLJENI U INTERVALU ČISTE KVINTE

- niz zabavnih vježbi na početku sata

SEDMOGODIŠNJACI U 1. RAZREDU

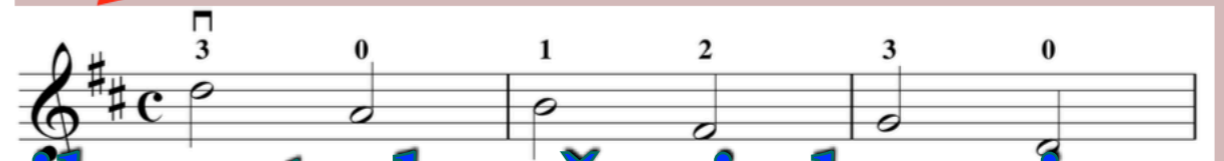
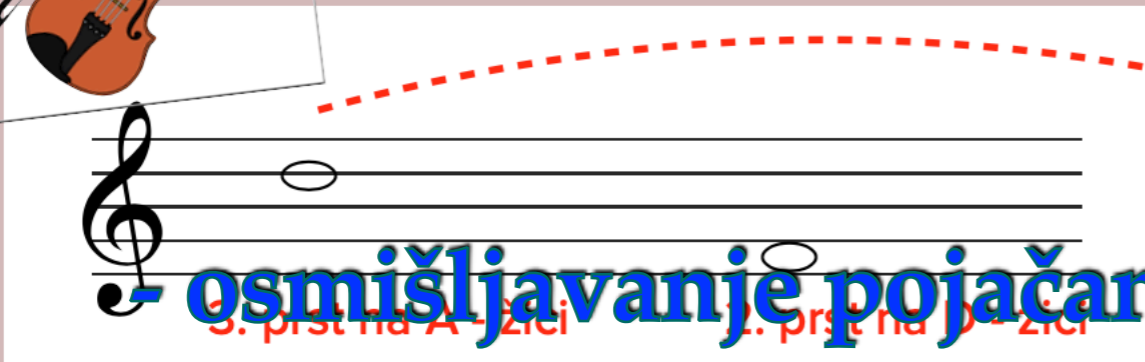
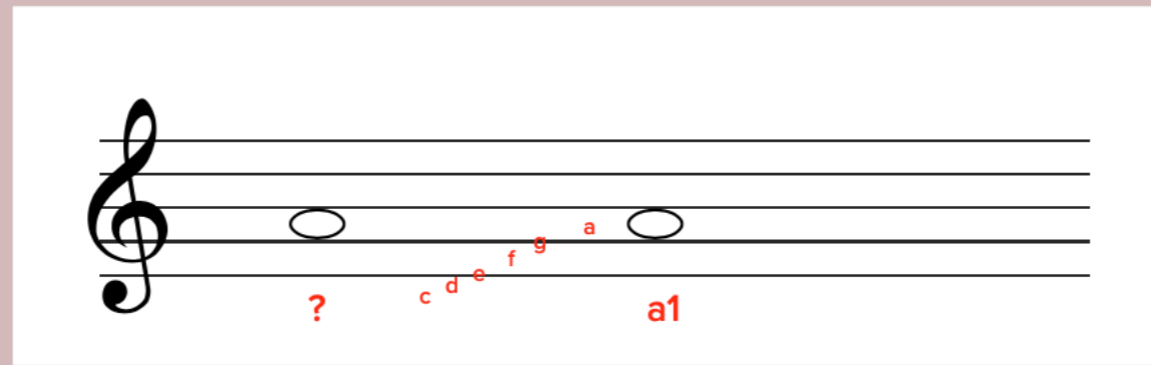

- priprema većeg crtovlja prilagođenog dobi

- upotreba boja

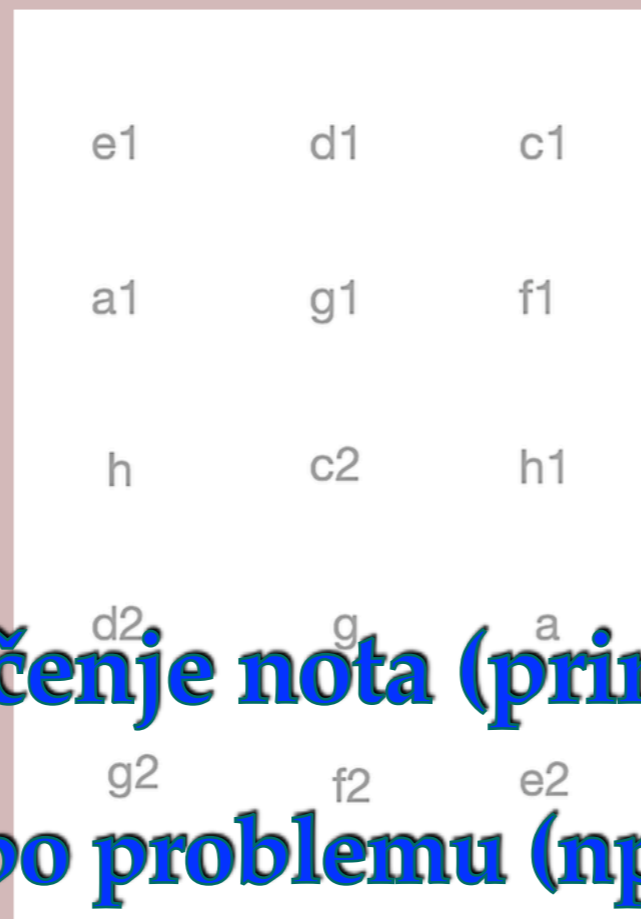
- upotreba konturnih crta

SPORO UČENJE NOTA

osmišljavanje pojačanih metoda učenja kroz igru

SPORO UČENJE NOTA U 1. RAZREDU

- kartice za učenje nota (priručne ili digitalne)

- sistematizacija po problemu (npr. 1. oktava / 2. oktava)

Match the memory

DIFERENCIRANI RAD U RAZREDU

1) SVATKO RADI SVOJ ZADATAK....

2) ISTOVRSNSI ZADATAK NA VIŠE RAZINA (npr. u srednjoj školi)

b) RAZINE:

1. zapiši melodiju
2. zapiši melodiju i bas
3. zapiši melodiju, bas i šifre
4. zapiši cetveroglasje

d) SLUŠNO PREP.

1. samo šifre intervala/akorada
2. zapis na zadanom tonu
3. svaki ton u razl. ključu

- osmišljavanje radnih zadataka tako da ih

istovremeno **UŠPJEŠNO** mogu raditi **SVI** učenici

- profesor - vlastiti mentor

VOĐENI SAMOSTALNI RAD KOD KUĆE

DIGITALNI NAST. SADRŽAJI

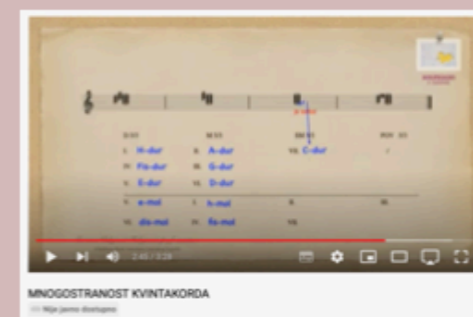

APLIKACIJE

tonedear.com

quizlet.com

FILMOVI

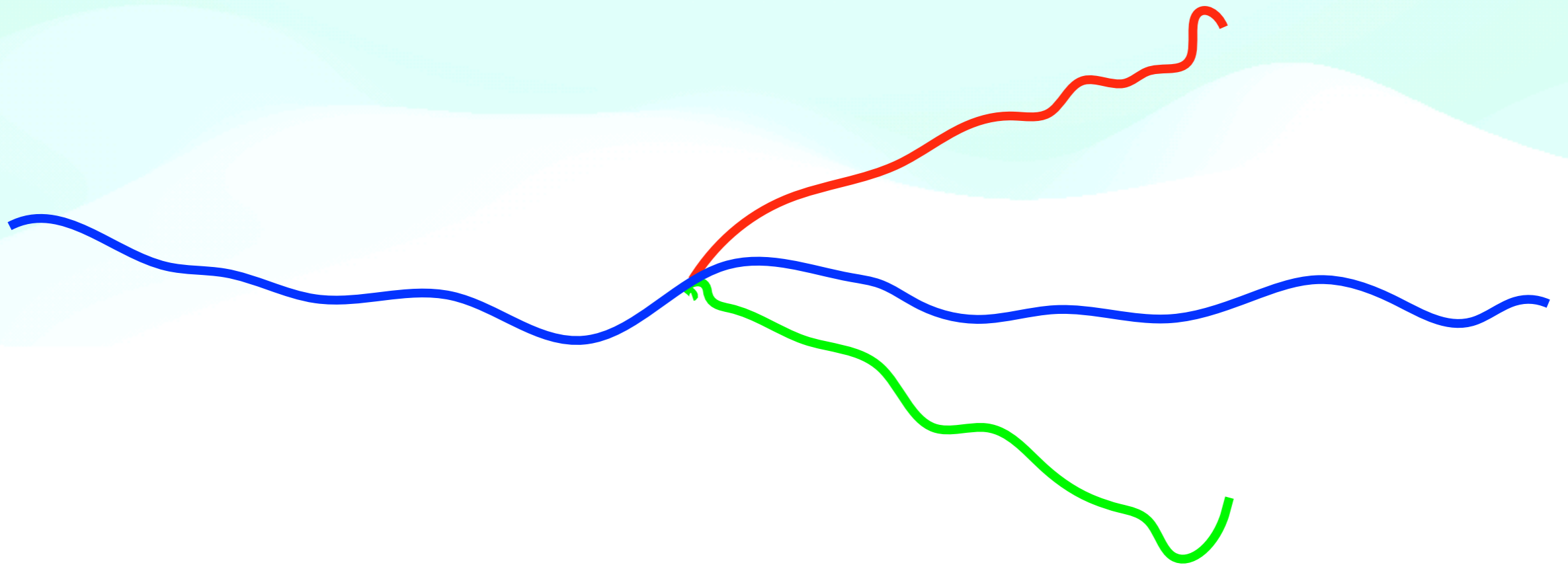

- osmišljavanje radnih zadataka za samostalni rad
- davanje jasnih uputa za rad s aplikacijama

matchthememory

ZAKLJUČAK...

Hvala na pažnji!